

חשיפה לסיכונים במטבע חוץ

מבוא

1. תאגיד בנקאי יקבע את דרכי המדידה של החשיפות במטבע חוץ והפיקוח עליהן, בהתחשב באמור בהוראה זו.

התאגיד הבנקאי והקבוצה

2. יש למדוד בנפרד :

- (א) החשיפה של התאגיד הבנקאי עצמו על כל סניפיו בישראל ומחוץ לישראל;
- (ב) החשיפה של כל חברת-בת;
- (ג) החשיפה המאוחדת של התאגיד הבנקאי וחברות-בת שלו.

מרכיבי החשיפה

3. החשיפות הנדונות בהוראה זו מתייחסות ל"הון חוזר" בלבד ואין לכלול בחישובן השקעות קבועות הנקובות במטבע חוץ. בכל אחד מהמגזרים המפורטים בסעיף 2, יש לבחון בנפרד את היקף ההשקעות הקבועות במטבע חוץ במסגרת הכוללת של ההשקעות הקבועות של התאגיד הבנקאי ביחס להונו העצמי.

לעניין סעיף זה, השקעות קבועות הן :

- (א) רכוש קבוע בשלוחות מחוץ לישראל (בניינים ציוד וכו');;
- (ב) השקעות בחברות בת ובחברות מסונפות.

4. לעניין הוראה זו, כתבי התחייבות נדחים הנקובים במטבע חוץ נחשבים כהתחייבויות במטבע חוץ ונכללים בחישוב ההון החוזר.

חישוב החשיפה

5. (א) החשיפה במטבע מסויים היא ההפרש בין יתרות הנכסים וההתחייבויות הנקובים באותו מטבע בתוספת :

(1) עסקאות שנקשרו לרכישת מטבע, או למכירתו לביצוע תוך יומיים (Uncleared spot);

(2) עסקאות עתידיות לרכישת מטבע או למכירתו (Forward).

(ב) כאשר עסקאות עתידיות הכלולות כאמור בפיסקה (א) (2) מכסות מרכיב של ריבית שתחול בעתיד וטרם נצברה במסגרת הנכסים או ההתחייבויות, יש להוסיף לחשיפה מרכיב זה של הכנסות והוצאות צפויות בעתיד.

6. יש לחשב את החשיפה בכל מטבע בנפרד כאשר החשיפה הכוללת (נטו) של כל מטבעות החוץ היא החשיפה כנגד השקל. כמו כן, יש לחשב את סיכום החשיפות (ברוטו) של כל המטבעות.

בקרה ופיקוח

7. (א) הנהלת כל תאגיד בנקאי חייבת לקבוע מדיניות ברורה בדבר היקף החשיפות. בין היתר עליה לקבוע עמדה בדבר ביצוע עסקאות עתידיות לכיסוי המרכיב של ריבית שתחול בעתיד וטרם נצברה, כאמור בסעיף 5(ב).

(ב) הנהלת כל תאגיד בנקאי חייבת לקבוע אמצעים לעקוב אחר קיום מדיניותה, שיכללו בין היתר:

(1) קביעת רמות מותרות של חשיפה לסיכוני שער בכל חלקי הקבוצה ומחלקות התאגיד הבנקאי;

(2) קיום מערכת מעקב מרכזית אשר באופן שוטף תספק מידע מעודכן על מצב החשיפות.

8. לא נקבעו שיעורים מסויימים של ההון שימשו כבסיס למדידת חשיפה לסיכונים הנובעים משינויים בשערי החליפין במגזרים השונים שצויינו לעיל. הפיקוח על הבנקים יבחון את המגבלות שהנהלת התאגיד הבנקאי קבעה בהתחשב במבנה הקבוצה והיקף עסקיה וכן יבחון את אמצעי הבקרה.

* * *